

**Przedmiotowe Zasady Oceniania z języka polskiego w Szkole Podstawowej nr 11
im. Polskich Olimpijczyków w Głogowie**

1. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów przez nauczyciela języka polskiego ma na celu badanie efektywnego kształcenia oraz wspieranie rozwoju ucznia poprzez:

- rozpoznawanie umiejętności i uzdolnień uczniów,
- motywację uczniów do dalszych postępów w nauce,
- pomoc w przezwyciężaniu trudności oraz samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- informowanie uczniów o poziomie ich osiągnięć edukacyjnych,
- informowanie rodziców o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.

2. Obszary aktywności uczniów podlegające ocenie:

- mówienie (zasób słownictwa, recytacja, opowiadanie),
- czytanie (głośne, ze zrozumieniem),
- słuchanie (wypowiedzi rozmówców, odróżnianie informacji ważnych od mniej ważnych),
- pisanie (tworzenie różnych form wypowiedzi),
- aktywność na lekcjach i własny wkład pracy ucznia.

3. Ocenie podlegają:

- odpowiedzi ustne,
- prace pisemne,
- dyktanda,
- sprawdziany z lektur,
- kartkówki,
- wypracowania klasowe,
- pozalekcyjne formy pracy (m.in. koła zainteresowań, konkursy, prezentacje).

4. Narzędzia sprawdzania:

- prace klasowe w postaci wypracowań,
 - dyktanda,
 - sprawdziany z lektur,
 - analiza tekstu literackiego (wiersz, proza),
 - sprawdziany,
 - recytacja, czytanie, opowiadanie ustne,
 - praca na lekcji,
 - aktywność,
 - konkursy,
 - odpowiedź ustna
 - przygotowanie do lekcji,
 - kartkówki,
 - czytanie ze zrozumieniem,
 - wypracowania.
5. Nauczyciel ma **14 dni roboczych** na sprawdzenie wszelkich prac pisemnych.
 6. Sprawdziany ze znajomości treści lektury mogą odbywać się bez zapowiedzi, po wyznaczonym terminie do przeczytania.
 7. Uczeń nieobecny na pracy klasowej lub innej formie sprawdzianu zobowiązany jest do napisania go w terminie uzgodnionym z nauczycielem, **nieprzekraczającym 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły.**
 8. Termin prac klasowych i sprawdzianów musi być podawany z **min. tygodniowym** wyprzedzeniem i zapisany w dzienniku lekcyjnym.
 9. Odpowiedź ustna obejmuje **trzy ostatnie tematy lekcji.**
 10. Uczeń może zgłosić **dwa nieprzygotowania w semestrze** (brak wiedzy/zeszytu przedmiotowego/zeszytu ćwiczeń/podręcznika). Każde kolejne nieprzygotowanie to ocena niedostateczna.
 11. Nauczyciel umożliwia poprawę oceny w terminie **14 dni** od jej otrzymania – wyjątek stanowią sprawdziany ze znajomości treści lektury. (pkt.15.) Do dziennika wpisywane są obie oceny (pierwsza i z poprawy) w oddzielnych, sąsiadujących ze sobą kolumnach.
 12. W przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie ze znajomości treści lektury **uczeń ma obowiązek napisać zaległy sprawdzian na pierwszej lekcji języka polskiego po powrocie do szkoły.** Uczeń może poprawić ocenę ze znajomości treści lektury na następnej lekcji języka polskiego od wpisania oceny pierwotnej do dziennika.
 13. Prace klasowe w postaci wypracowania, dyktanda, sprawdzianu, testu przechowywane są w szkole przez nauczyciela przez cały rok szkolny i udostępniane na życzenie ucznia lub rodzica.
 14. Nie ocenia się ucznia negatywnie w dniu powrotu do szkoły po nieobecności trwającej **min. pięć dni.**
 15. We wrześniu każdego roku nauczyciel informuje ucznia o PZO i zobowiązuje się do jego respektowania na takiej samej zasadzie jak uczeń.

16. Nauczyciel ustala następującą punktację ze sprawdzianów, testów, kartkówek:

Ilość zdobytych procent	Ocena
0 – 29	niedostateczny
30 – 49 %	dopuszczający
50 – 69 %	dostateczny
70 – 89 %	dobry
90 – 99 %	bardzo dobry
100%	celujący

17. Wagi ocen w dzienniku elektronicznym:

	Waga oceny	Waga oceny po poprawie
Praca klasowa	6	6
Dyktando	4	4
Kartkówki	3	3
Sprawdziany działowe	6	6
Sprawdzian ze znajomości lektury	5	5
Czytanie ze zrozumieniem	4	4
Recytacja	3	3
Czytanie	2	2
Opowiadanie ustne	2	2
Praca samodzielna na lekcji	1-3	-
Wypracowanie w klasie	5	5
Aktywność	2	-
Odpowiedź	3	3
Praca w grupie	1-3	-
Konkursy Konkurs szkolny - za udział	1	

- laureat	2	
Konkurs powiatowy		
- za udział	2	
- laureat	6	
Konkurs wojewódzki, ogólnopolski		
- za udział	3	
- laureat	ocena celująca z przedmiotu	

18. Kryteria oceny dyktand:

Ocena	Dyktando dla kl. IV-VI	Dyktando dla kl. VII-VIII
celujący	0 błędów	0 błędów
bardzo dobry	1 – 2 błędy	1 błąd
dobry	3 – 4 błędy	2 – 3 błędy
dostateczny	5 – 6 błędów	4 – 5 błędów
dopuszczający	7 – 8 błędów	6 – 7 błędów
niedostateczny	9 i więcej błędów	8 i więcej błędów

19. Za zgromadzenie 5 znaków „+” za pracę na lekcji uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, natomiast 5 znaków „-” to ocena niedostateczna.

20. Nauczyciel kieruje się szczegółowymi kryteriami oceniania wypracowań, (rozprawki, opowiadania, opisu obrazu/przedmiotu/postaci, charakterystyki, listu, krótkich form użytkowych, przemówienia), które są zgodne z wytycznymi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

21. Nauczyciel może zadać uczniowi pisemną lub praktyczno-techniczną pracę domową do wykonania w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, z tym, że nie jest ona obowiązkowa dla ucznia i nie ustala się z niej oceny.

19. Kryteria oceniania prac pisemnych:

KRYTERIA OCEN Y WYPRACOWAŃ - klasy IV-VI

Kryteria oceny dłuższych prac pisemnych (np. list, dziennik, pamiętnik, opis, opowiadanie, sprawozdanie itp.). Za wypracowanie uczeń może otrzymać 12 punktów.

1. T – realizacja tematu (0-3)

3 p. – praca na temat, rozwinięta, rozbudowana, bogata językowo, oryginalna, indywidualizacja postaci, plastyczność tekstu poprzez wprowadzenie środków językowych, wprowadzenie elementów innych form, wzbogacenie dialogiem; stosowanie wszystkich elementów charakterystycznych dla danej formy wypowiedzi,

2 p. – praca na temat, poprawna pod względem rzeczowym, częściowa indywidualizacja postaci, plastyczność tekstu; stosowanie elementów charakterystycznych dla danej formy wypowiedzi,

1 p. – praca schematyczna, poprawna pod względem rzeczowym, stosowanie wszystkich elementów charakterystycznych dla danej formy wypowiedzi,

0 p. – praca nie na temat, brak elementów charakterystycznych dla danej formy wypowiedzi.

2. K – kompozycja (0-1)

1 p. – trójdzielność pracy, akapity we właściwych miejscach.

3. J – język pracy (0-3)

3 p. – dopuszczalne 1-2 błędy w pracy standardowej, czyli około 12-15 zdań,

2 p. – dopuszczalne 3-4 błędy w pracach standardowych,

1 p. – 5 błędów,

0 p. – więcej niż 5 błędów.

4. O – ortografia (0-2)

2 p. - dopuszczalne 3 błędy,

1p. – dopuszczalne 4 błędy,

0 p. – więcej niż 4 błędy.

5. I – interpunkcja (0-2)

2 p. - dopuszczalne 4 błędy,

1p. – dopuszczalne 5 błędów,

0 p. – więcej niż 5 błędów.

6. E-estetyka pracy (0-1)

lp. – zapis czytelny, marginesy; w pracach napisanych na komputerze odpowiednie interlinie, czcionka, marginesy itp.

Punkty za kryteria 3, 4, 5 są przyznawane, gdy praca spełnia warunki objętościowe wyznaczone przez nauczyciela.

Oceny:

- 12 p. punktów – celujący (6)
- 11-10 p.– bardzo dobry (5)
- 9-8 p. – dobry (4)
- 7-6 p. – dostateczny (3)
- 5-4 p. – dopuszczający (2)
- 3 p. i mniej – niedostateczny (1).

KRYTERIA OCENY KRÓTKICH FORM UŻYTKOWYCH (np. zaproszenie, ogłoszenie):

1. Treść (0-2p.):

(2p)– realizacja formy, np. obecne i prawidłowo umieszczone wszystkie elementy charakterystyczne dla danej formy wypowiedzi (czas, miejsce, cel, nadawca odbiorca) oraz dwa argumenty zachęcające do udziału w wydarzeniu.

(1p) – obecne cztery elementy charakterystyczne dla danej formy wypowiedzi i dwa argumenty zachęcające do udziału w wydarzeniu **lub** obecnych pięć elementów charakterystycznych dla danej formy wypowiedzi i jeden argument zachęcający do udziału w wydarzeniu.

2. Język: (0-1p) – dopuszczalne 3 błędy (ortograficzne/interpunkcyjne/językowe)

KRYTERIA OCENY DŁUŻSZYCH PRAC PISEMNYCH DLA KLAS VII-VIII - wypowiedzi twórcze i o charakterze argumentacyjnym.

Wypracowania w klasie 7-8 będą oceniane według wytycznych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Maksymalnie za wypracowania można otrzymać 20 punktów. Prace oceniane są w ośmiu kryteriach:

1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy:

- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu
- w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu
- wypowiedź jest w całości na temat.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.• Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione.• Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.• Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB <ul style="list-style-type: none">• W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO <ul style="list-style-type: none">• Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy twórcze/elementy retoryczne

2. Elementy twórcze	2. Elementy retoryczne
Wypowiedź o charakterze twórczym (np. opowiadanie)	Wypowiedź o charakterze argumentacyjnym (np. rozprawka)
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy: <ul style="list-style-type: none">• narracja w opowiadaniu jest konsekwentnie prowadzona• wydarzenia są logicznie ułożone• fabuła jest urozmaicona, np. czy zawiera elementy typowe dla opowiadania, takie jak zwroty akcji, dialog, puenta• lektura wskazana w poleceniu została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.	Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy: <ul style="list-style-type: none">• argumentacja w pracy jest wnikliwa• argumenty są poparte właściwymi przykładami• argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument.

<p style="text-align: center;">5 pkt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalna narracja. • Logiczny układ zdarzeń. • Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. • Twórcze wykorzystanie treści lektury. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębiona argumentacja. • Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
<p style="text-align: center;">4 pkt</p>	<p>Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.</p>	<p>Praca spełnia wszystkie wymagania na 3pkt i niektóre na 5 pkt.</p>
<p style="text-align: center;">3 pkt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalna narracja. • Logiczny układ zdarzeń. • Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. • Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
<p style="text-align: center;">2 pkt</p>	<p>Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.</p>	<p>Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.</p>
<p style="text-align: center;">1 pkt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Narracja częściowo funkcjonalna. • Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń. • Prosta fabuła. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podjęta próba argumentowania. • Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie

		omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy:

- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Poprawność rzeczowa.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). <p>ALBO</p> <p>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</p> <p>ALBO</p> <p>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury</p>

	obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy:

- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny
- wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu
- wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy:

- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej

- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. • Jednolity.
1 pkt	Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in.:

- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszycch środków językowych
- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie egzaminator uwzględni również liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając język wypowiedzi, nauczyciel najpierw oceni zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustali na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność środków	Nie więcej niż 4 błędy językowe	5–7 błędów językowych	8–10 błędów językowych	11–13 błędów językowych	14 lub więcej błędów językowych
Zakres środków					
Szeroki zakres środków językowych, tzn. <ul style="list-style-type: none"> • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu. 	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, przyzna 3 pkt w tym kryterium.

7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel uwzględni liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

2 pkt	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 pkt	2–3 błędy ortograficzne.
0 pkt	4 lub więcej błędów ortograficznych.

Uczniowie ze specyficznymi problemami w uczeniu się:

2 pkt	Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne
1 pkt	4-6 błędów ortograficznych.
0 pkt	7 lub więcej błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel uwzględni liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

1 pkt	Nie więcej niż 9 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	10 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uczniowie ze specyficznymi problemami w uczeniu się:

1 pkt	Nie więcej niż 11 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	12 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uwagi dodatkowe

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, nauczyciel oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź nauczyciel przyzna 0 pkt.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, nauczyciel oceni ją na 0 pkt.
4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), nauczyciel przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/ elementów retorycznych* oraz

kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach nauczyciel przyzna 0 punktów.

6. W ocenie poprawności językowej nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach uczniów, którym przyznano takie dostosowanie, zawarte w opinii lub orzeczeniu z poradni.

7. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Przeliczenie punktów na oceny:

20 – celujący

19 - 18 - bardzo dobry

17 - 15 - dobry

14 - 10 - dostateczny

9 – 7 - dopuszczający